

**Tucheler Heide
und Chojnice Region**

WARSTWICE CO 10M
contour lines every 10m
Höhenlinien ja 10m

BORY TUCHOLSKIE

Jeden z największych kompleksów leśnych w Polsce, którego całkowita powierzchnia wynosi około 300 tysięcy hektarów. Bogata szata roślinna zachwyca nie tylko miłośników przyrody, a odkrywając wszystkich osobliwości Borów Tucholskich okazuje się prawdziwą prządo. Spotkanie jelenia, łosia, samy lub danieli nie będzie rzadkością, a ciekawskie oko z pewnością wypatrzy kurny leśne, łasice lub występująca głównie w okolicach rzeki Brdy wyder. Wydzielono tu Park Narodowy Borów Tucholskie, który wchodzi w skład Rezerwatu Biosfery Borów Tucholskie.

PARK NARODOWY BORY TUCHOLSKIE

Jeden z 23 parków narodowych w Polsce. Zajmuje powierzchnię ponad 46 kilometrów kwadratowych, a otacza go otulina o prawie trzykrotnie większej powierzchni. Lasy to ponad 83% tego terenu. Choć dominują tu sosny, dąb Bartuś jest tu najstarszym drzewem i swoistym pomnikiem przyrody.

JEZIORO CHARZYKOWSKIE

Jezioro położone jest w północno-zachodniej części Borów Tucholskich na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego i nie jest to bynajmniej jedyne jezioro w tej okolicy... jest ich jeszcze 47. Z reguły są to niewielkie, śródlądne zbiorniki, do których trafić można dzięki gęstej sieci szlaków pieszych, rowerowych i ścieżek przyrodniczych.

MYLOF

ODRY

To mała wieś kaszubska, położono w powiecie chojnickim, nieopodal malowniczego miasteczka Czersk. Właśnie tutaj znajduje się Rezerwat Przyrody Kęgi Kamienne w Odrch - największe w Polsce, a drugie w Europie, skupisko kamiennych kręgów i kurhanów, czyli tajemniczych kamiennych konstrukcji i kopców, których pochodzenie datuje się między I a II wiekiem n.e. Są to pozostałości mieszkających tutaj setki lat temu Gotów i Gepidów, którzy zasiedlił na jakis czas teren podczas wielkiej wędrówki ze Skandynawii nad Morze Czarne.

WIELKI KANAŁ BRDY

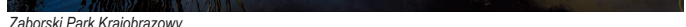
Brda (238 km) to główna arteria wodna Borów Tucholskich, to również jeden z najbardziej znanych i lubianych szlaków kajakowych w Polsce. Wszystko to za sprawą niezwykle urozmaiconego biegu poprzez rozległe lasy, łąki, liczne jeziora i kompleksy leśne. To także najlepiej zagospodarowany turystycznie szlak wodny. Szerokie koryto rzeki na terenie PN Bory Tucholskie, delikatny nurt oraz niewielka ilość przeszkód sprawia że to także ulubiony szlak na rodzinne spływy kajakowe.

KASZUBSKA MARSZRUTA

Sieć szlaków rowerowych o łącznej długości blisko 200 km, dzięki którym możemy przemierzać Bory Tucholskie, a tym samym podziwiać ich piękno. Kaszubska Marszruta, oprócz bliskości przyrody oferuje również możliwość poznania dziedzictwa kulturowego regionu, spróbowania lokalnej kuchni czy poznania historii tutejszych mieszkańców. Przemierzając szlaki będziemy mogli odwiedzić Zapórę Mysłó, pracownię wybitnego artysty ludowego Józefa

ZABORSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Zasoby to polidrowna część Kaszub, odprężna krawa, nazwana już od czasów kaszyjskich jako „tera Zabornensis”, zaś w czasach krzakichojów „land Sabor”. W krajoznawie panu przeważają piaszczyste równiny Sandrem i wzniesienie Wielkim Sandrem Brdą, która stanowi główny element krajoznawczy. Wokół Bortu i Tutechskich, od czasów topienia się lodu, krzy ukazałowosy, zdiszająca rzecze terenu Ziemi Zaborskiej. Brdą wraz z jej licznymi dopływami: Chocina, Zbrzyżca, Mołosina, Kłonecznica, tworzy na obszarze Zaborskiego panu barzdzio atrakcyjny sieć barzdzio atrakcyjnych różnorodnych szlaków kajakowych. Dla początkujących

kajakarzy Brda bywa łaskawa, przepływając przez szereg dużych jezior rynnowych, jak: Charyzkowskie, Karfisińskie, Witocińskie, Łąckie i Dybki. Równie atrakcyjny jest szlak kajakowy Żyrzycy, który od Jeziora Dywianskiego prowadzi turystów wśród lasów i łąk przez jedenaście urokliwych jezior. Na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego znajduje się w sumie 48 jezior, w tym chronione i bardzo czyste jeziora łobellove i ramieniowce. Z reguły są to niewielkie, średnioślane zbiorniki, do których trafiać można dzięki gęstej sieci szlaków pieszych, rowerowych i ścieżek przyrodniczych.

CZERSK

Sercem miasta jest Plac Ostrowskiego ze słynną fontanną z czerskimi pstrągami, a wizytówką miasta jest piękny, neogotycki kościół p.w. św. Marii Magdaleny - to ciekawej brewi zewnętrznej i bogatym wyposażeniu, zbudowany wg projektu Osiera Hossfelda na planie krzyża łacińskiego, trójnawowy z wysoko wieżą (40m.) i czterema dzwonami. Najcenniejszym dziełem sztuki jest tu późnorenansansowy ołtarz główny z obrazami Hermana Hana z 1611 r. oraz romańskie, kamienne krypty z XIII i XV w.

CHOJNICE

CZŁUCHÓW

Miasto, które chlubi się już ponad 650-letnią historią, leży na pograniczu Kaszub, Krajiny i skrają Borów Tucholskich, w południowo-wschodniej części województwa pomorskiego. Tu krzyżują się dwa ważne szlaki komunikacyjne Warszawa – Wybrzeże i Berlin – Gorzów – Elbląg – Kaliningrad – kraje nadbałtyckie. Niewątpliwą atrakcją Człuchowa i okolic jest polodowcowe ukształtowanie krajobrazu z charakterystycznymi jeziorami oraz malowniczymi wzgórzami

Od kilkunastu lat Człuchów jest dobrze rozpoznawalny na muzycznej mapie Polski za sprawą Polish Boogie Festival, który jest istnym świętem muzyki, tańca, mody, kina i motoryzacji. Na festiwalu „romjovia

SWORNEGACIE

W dokumentach pisanych nazwa Swornegacie pojawia się po raz pierwszy w 1272 roku; jest to stara wieś kaszubska położona pomiędzy dwoma jeziorami Karsinskim i Witocznym, które łączą odnogi rzeki Brody; już w XIII wieku istniał tu klasztor Augustianów, obecnie wieś ma charakter miejscowości turystyczno - wypoczynkowej, znajdują się tu osiedla czasowe, kwatery prywatne, kwatera agroturystyczna, nad jeziorem Witocznym istnieje stacja wodna PTKi; z obiektów zabudowlanych należy wymienić kościół neobarokowo-modernistyczny św. Barbary zbudowany w latach 1912 - 1916. W centrum wsi znajduje się Kaszubski Dom Rodzickiego Ludowego z piecem chlebowym.

Autorzy zdjęć: pomorskie.travel, Lukasz Glowala, Magdalena Michalska, Mateusz Ochocki, Michał Bielinski, Tomasz Legutko, LOT Srebrny Kaszub, LOT Łabę Błękitna Kraina, Muzeum Pomorza Środkowego, Gmina Ustka
Opracowanie kartograficzne i graficzne: Eko-Kapio.
Wydawnictwo Eko-Kapio
Os. XX-lecia 11/11, 83-300 Kartuszy, tel. 502 052 558
www.ekokapio.pl, eko@ekokapio.pl, eko.kapio@gmail.com

Przy opracowaniu wykorzystano zasoby i pomoc pracowników Departamentu Turystyki
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.